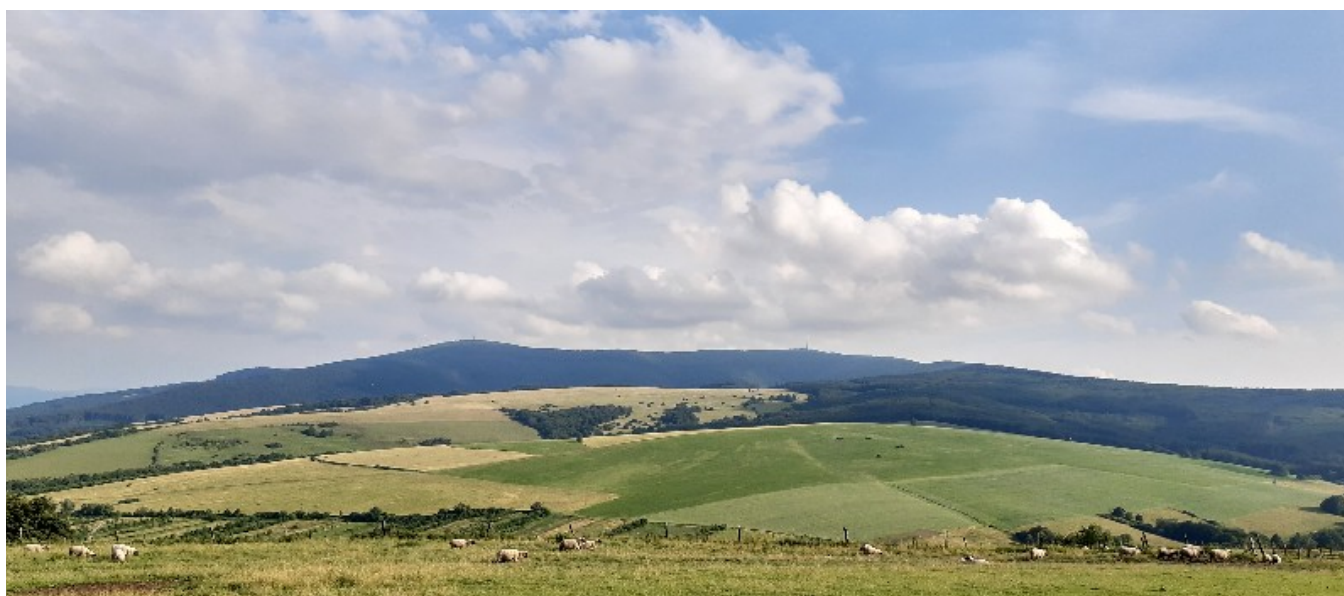

2021/2

r1.0b

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně

Deset rad podle N. F. Čapka

1. **Žijte jednoduše.** Žijte prostě, abyste měli málo potřeb. Nedělejte si zbytečné starosti, zvláště cizí si nepřipouštějte. Buďte spokojeni s tím, co máte.
2. **Nelpěte na hmotných věcech.** Mějte na paměti, že hmotné věci jsou pomíjivé. Zajímejte se o věci hlubší, víc získáte. Zachovejte si vnitřní svobodu.
3. **Žijte krásou.** Nezapomínejte na krásné, radostné okamžiky, ale zapomeňte na smutné, nepříjemné. Zbavte se zloby, zášti, nenávisti a odpouštějte těm, kdo vám ublíží. Za dobro buďte vděční, nezapomínejte na ně.
4. **Žijte přítomností.** Pravý život je to, co prožíváte právě nyní. Budoucnosti se nebojte – věřte v ni. Na stáří nemyslete a na minulost příliš nevzpomínejte.
5. **Buďte tvůrčí.** Nezahálejte a stále se něčím zaměstnávejte. Buďte tvořiví, stále se učte a vzdělávejte.
6. **Hledejte krásu.** Těšte se z krásných věcí, přírody, hudby, literatury a jiných umění. Krása je potravou duše.
7. **Radujte se.** Udržujte se v dobré náladě. Pěstujte humor a pamatujte, že veselá mysl je půl zdraví a půl krásy.
8. **Mějte rádi lidi.** Mějte lidi rádi a lidé budou mít rádi vás. Pomáhejte druhým! Více než na své trápení myslte na to, jak udělat radost druhým. Nemůžete-li o druhých mluvit dobře, raději mlčte.
9. **Buďte skromní.** Zachovejte si střídmost a ve všem buďte umírnění.
10. **Mějte víru.** Dbejte o vaši víru v Boha – Nejvyšší Moudrost. Uvědomujte si její přítomnost v sobě i ve všem.

OBSAH

r1.0b

Oznámení (<i>MSS OUB</i>)	2
Zaznamenali jsme (<i>podle facebooku OUB</i>)	3
Citáty	4
Co jsme nevěděli o zvířatech (<i>podle facebooku OUB</i>)	5
Tipy z kultury (<i>podle facebooku OUB</i>)	5
Přemysl Pitter (<i>podle wikipedie</i>)	7
35. výročí Černobylu (<i>Pavel Sedlák</i>)	8
Promarněná chvíle (<i>Sofia Pavala</i>)	9
Smál se nebo nesmál? (<i>Sofia Pavala</i>)	12
Než přiletí včelička (<i>Sofia Pavala</i>)	13
Pěkné pozdravení (<i>Sofia Pavala</i>)	15

Články Sofie Pavaly byly převzaty z blogu unitářských duchovních
pospolu.unitaria.cz

Doprovodné fotografie:

Archiv Pavla Sedláka (titulní strana obálky, s.6, s. 9)

Wikipedia (s. 3)

Archiv Jarmily Plotěné (s.2)

OZNÁMENÍ

S velkým zármutkem a bolestí v srdci jsme přijali zprávu o úmrtí duchovní Liberecké obce a naší milované sestry, Rev. ThDr. Sofie Karoliny Pavaly.

Unitaria v ní ztrácí člověka nesmírně obětavého, aktivního a empatického. Zůstane pro nás navždy vzorem světlé a láskyplné bytosti.

Místní správní sbor Obce unitářů v Brně (18.6.2021)

ZAZNAMENALI JSME

výběr z facebooku brněnské Unitarie

Při diskusi nám naše milá příznavkyně Milena doporučila rozsáhlý **román** Radky Denemarkové ***Hodiny z olova***, zabývající se vztahem Západu a Číny, západním a čínským myšlením, systémem, atp.

Viz databazeknih.cz: *Starý svět Evropy končí a nikdo netuší, co začíná. A tak jako každá z postav románu zažije mezní situaci jako existenciální a osobní zkušenost, prožíváme „hodinu z olova“ také všichni společně.*

10. června 2021 proběhlo částečné zatmění Slunce. Vrchol zatmění byl ve 12:39.

7. června 1415 bylo poskytnuto Husovi skutečné slyšení, během kterého se polemizovalo především o tom, zda-li papež či jiný kněz ve smrtelném hříchu nečiní svátostné úkony. (Převzato z FB stránky Přemyslovci).

Unitářství jako třetí proud reformace má k Janu Husovi blízko. To podstatné v jeho učení, co nás inspiruje, je svoboda svědomí. Velikost Husa spočívá v tom, že zpochybnil "patent" kněží na zprostředkování kontaktu člověka s Bohem.

CITÁTY

J. S. 14. dalajláma

Naše životy závisí na naději. Pokud máte naději, dokážete překonat problémy, kterým čelíte. Ale pokud jste bez naděje, vaše obtíže se zvýší. Naděje je spojena se soucitem a milující laskavostí. Z vlastní zkušenosti. V životě jsem čelil různým problémům, ale nikdy jsem se nevzdával naděje. Také být přímý a upřímný je základ pro naději a sebevědomí.

T.G.M (Z Hovorů s T.G.M.):

Já nemám rád prázdné mluvení o slovanství, jako nemám rád vlastenčení. Prosím vás, kolikpak z našich slavjanofilů dovede aspoň číst rusky, polsky, srbsky? Stejně tak jako ti lidé, co mají plná ústa, že jsme národ Husův: kdo z nich přečetl aspoň kousek Husa, a nejen Husa, aspoň jednu knihu bratrské reformace? A nač to mluvení: normální člověk nevytrubuje do světa, že miluje své rodiče, svou ženu, své děti; to se rozumí samo sebou. Když miluješ svou vlast, nemusíš o tom mluvit, ale udělej něco kloudného; o nic jiného nejde.

Já vím dost dobře, jak veliký, ale také jak těžký program je slovanství; zabýval jsem se studiem Polska, studoval jsem Rusko, pracoval jsem politicky s Charvátý a Srby; jsem víc než napůl Slovák a už před padesáti lety jsem přišel s programem Slovenska. To se rozumí, že bych to nedělal bez lásky, člověk už je takový, že rád poslouchá svého srdce; právě proto o lásce nemluví, ale hledá pomoci rozumem. Mně vždycky bránil jakýsi stud, abych říkal slova "vlast", "národ" a tak. Nevyvolávám-li o sobě, že jsem vlastenec, nekřičím o tom druhém, že je zrádce vlasti; musím trpělivě dokazovat, že jeho cesta je z těch a těch důvodů chybná. Takovými velkými hesly se mohou lidé opíjet, ale nemohou se jimi naučit pracovat.

Osvobodili jsme se od despotických pánů; teď ještě se musíme osvobodit od velkých a despotických slov. Pravda, lidé se drží slov nejen v politice, nýbrž ve všech oborech, v náboženství, vědě, filozofii. Proto jsem vždy kladl důraz na věci, na pozorování a poznání faktů; ale dobře pozorovat a poznávat – k tomu je třeba lásky."

CO JSME NEVĚDĚLI O ZVÍŘATECH

Krysa: Jako Homo Sapiens a zvl. u západní kultury nemáme rádi krysy, že roznáší nemoci, kazí zásoby atp. Jiné kultury taky jistě myškám vykážou místo kde neškodí. Ale obecně to vidí trochu jinak, všimli si i jejich dobrých vlastností. V Indii je myš jednak symbolem přání (protože se množí jako myši), ale také jízdním zvířetem samotného Ganéši. Taková myš se dostane všude, snad je to také originální připomínka boží všudypřítomnosti? Jestliže je v čínském kalendáři určitým rokům přiřazena krysa, jistě to není jen pro její nepříznivé vlastnosti ...

Inspirováno článkem z idnes.cz:

Krysa jde do zasloužilého důchodu, za svůj život vyčlenichala 71 min

Hospodářská zvířata:

Průměrná délka života proti přirozené délce života

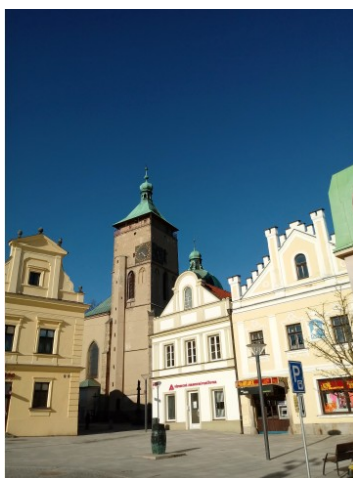
Prase chované pro maso	6 měsíců	vs.	12 let
Býci zabíjení pro svalovinu	18 měsíců	vs.	20 let
Kohoutci	1 den	vs.	8 let
Slepice pro produkci vajec	1-2 roky	vs.	8 let

Podle <http://www.zviratanejime.cz/>

TIPY Z KULTURY

- Milovníci jeskyní a dobrodružství mohli o 2., 3. a 4. červnovém víkendu mimořádně zavítat do jeskyně Býčí skála v centru Moravského krasu na Blanensku. V rámci dnů otevřených dveří. provázeli jeskyní od 9 do 16 hodin speleologové.
- Pod názvem Missa Jazz vychází u amerického vydavatelství Big Round Records Jazzová mše Jaromíra Hniličky. Bude provedena v pátek 27. 8. 2021 20:30 v rámci akce Summer Groove Brno. Vystoupí Jaromír Hnilička, B-Side band a sbor Ars Brunensis.
- 29.8.2021 vystoupí v rámci Summer Groove Brno Roman Dragoun projekt.

- 18.5.2021 bylo 110. výročí úmrtí Gustava Mahlera. Z wikipedie: Gustav Mahler (7. července 1860 Kaliště, Čechy – 18. května 1911 Vídeň, Rakousko) byl rakouský hudební skladatel a dirigent židovského původu. Je pokládán za jednoho z největších skladatelů symfonické hudby vůbec: složil devět symfonií (desátou nedokončil), v některých uplatnil i vokální složky. Písně a písňové cykly zaujímají v jeho tvorbě mimořádné postavení. Mahler patří společně s Antonem Brucknerem mezi nejvýznamnější rakouské skladatele pozdního romantismu. Jeho dílo vytvořilo základ pro moderní hudbu 20. století. Částečně se inspiroval vlivy českého prostředí, v němž vyrůstal.
- Na webu městské knihovny v Praze (mlp.cz) je dostupných mnoho zajímavých titulů od autorů, kterým již vypršel copyright. Zajímavá může být třeba kniha "Psáno do mraků", která byla vytvořena z poznámek prvorepublikového malíře a spisovatele Josefa Čapka, které si zapisoval v době konce první republiky, kdy se těch mraků nad námi stahovalo opravdu hodně. Jestliže je Josef Čapek méně proslulý než jeho bratr Karel, není to nižší kvalitou, ale tím, že má jeho dílo často větší nároky na svou "cílovou skupinu". Josef Čapek neumí a nechce být tak zábavný a "jiskřivý" jako Karel, v psaném projevu proti Karlovi působí někdy až těžkopádně. Je to dáno jednak povahou, jednak Josefovou nekompromisní uměleckou poctivostí.

PŘEMYSL PITTER

Letos uběhlo 45 let od smrti českého kazatele a sociálního pracovníka Přemysla Pittera. Významné poválečné osobnosti české sociální práce věnoval Jan Sedmidubský dvoudílné dokumentární pásmo, které je dostupné v archivu .

Přemysl Pitter (21. 6. 1895, Praha-Smíchov – 15. února 1976, Curych) byl český protestantsky orientovaný kazatel, spisovatel, publicista, radikální pacifista a sociální pracovník.

Založil Milíčův dům na Žižkově, ve kterém dnes sídlí Mateřská škola Milíčův dům. Za druhé světové války přes přísné zákazy navštěvoval a zásoboval Židy. Po válce zažádal o znárodněné zámky v okolí Prahy a zde se staral dohromady o zubožené německé, židovské a české děti. Po nástupu komunistického režimu musel uprchnout ze země; nejprve působil v Západním Německu, kde poskytoval pastorační a sociální podporu uprchlíkům v táboře Valka v Norimberku, později žil ve Švýcarsku.

Jeho rozsáhlá publicistická a literární činnost zahrnuje řadu náboženských knih. V letech 1924 až 1942 vydával časopis *Sbratření*, v exilu pak s Olgou Fierzovou *Hovory s pisateli*. Hojně spolupracoval s BBC a Svobodnou Evropou. V mládí se naučil a později v mírovém hnutí podporoval i mezinárodní jazyk esperanto.

V roce 1964 jej izraelský památník holocaustu Jad vašem prohlásil Spravedlivým mezi národy.

Narodil se na pražském Smíchově v rodině ředitele tiskárny Karla Pittera a jeho manželky Žofie. Všech jeho šest starších sourozenců zemřelo ještě v dětském věku. Nejstarší sestra Žofie zemřela v deseti letech, necelý rok před narozením Přemysla. Také Přemysl se narodil jako slabé dítě a byl proto dán na výchovu k tetě Antonii Bílé, u níž v Židovicích u Kopidlna vyrůstal do čtyř let. Roku 1906 si otec zřídil vlastní tiskárnu ve Spálené ulici a o tři roky později do ní nastoupil i Přemysl Pitter. V roce 1911 zemřela Pitterova matka. Po smrti otce v roce 1913 musel převzít firmu. V tiskárně se seznámil s vůdčí osobností českých národních socialistů, Václavem Klofáčem.

Na počátku první světové války se jako dobrovolník přihlásil do armády. Zde prožil velké duchovní obrácení a stal se pacifistou a zbožným křesťanem. Tehdy slíbil Bohu, že jestli přežije, zasvětil zbytek

svého života péči o děti a potřebné lidi. Za dezerci byl odsouzen k trestu smrti, kterému ale unikl. Z války se vrátil nemocný malárií, během léčby se stal vegetariánem. Nový ministr obrany Václav Klobučník přijal Pittera na ministerstvo jako referenta pro dělesloužící důstojníky.

V letech 1920–1921 studoval na Husově bohoslovecké fakultě, v roce 1924–1942 vydával časopis Sbratření. V roce 1926 se seznámil se Švýcarkou Olgou Fierzovou, která se stala jeho celoživotní přítelkyní a spolupracovnicí. V roce 1933 otevřel v Praze Milíčův dům pro mimoškolní práci s dětmi.

Během 20. a 30. let 20. století se Pitter intenzivně věnoval propagaci pacifistických myšlenek, za což byl opakovaně soudně trestán a jím řízené spolky byly sledovány. Jeden z nich – Hnutí pro křesťanský komunismus – byl prvorepublikovými orgány rychle zakázán. Některé z těchto soudních sporů pomáhal Pitterovi řešit brněnský právník Jindřich Groag.

Na přelomu 30. a 40. let vystupoval proti antisemitismu a ve Sbratření publikoval články na obranu Židů. Za druhé světové války i přes přísný zákaz navštěvoval a podporoval židovské rodiny a jejich děti, za což byl vyslýchán gestapem, kde otevřeně přiznal, že Židům pomáhá, ale zatčen nebyl. Mnoho jeho spolupracovníků však skončilo v koncentračních táborech, někteří se odtamtud už nevrátili.

Po osvobození byl Přemysl Pitter jmenován členem sociální komise České národní rady a zorganizoval akci zámky (1945–1947) – ve státem zkonfiskovaných zámcích Štířín, Olešovice, Kamenice a Lojovice a penzionu Ládví zřídil ozdravovny, kde se zotavovaly židovské děti vracející se z koncentračních táborů. Později Pitter, který ostře kritizoval nelidské zacházení, kterého se Češi dopouštěli ve svých internačních táborech na Němcích, zahrnul do svého úsilí i německé děti, které z těchto táborů odvážel, což mu vyneslo značné potíže, nenávisť ze strany řady Čechů, vyloučení ze sociálně-zdravotní komise a dokonce obvinění ze strany ředitelství národní bezpečnosti.

Po únorovém převratu začal být Pitter i se svými spolupracovníky pronásledován. Olze Fierzové, která odjela do Švýcarska na pohřeb své sestry, již nebyl povolen vstup do země. Na Milíčův dům byla státem uvalena nucená správa, byly omezeny jeho výchovné funkce a v roce 1951 musel Pitter odejít z funkce jeho ředitele. Od roku 1950 navíc

musel čelit setrvalému zájmu Státní bezpečnosti. Dne 26. srpna 1951 proto s pomocí Fierzové a přátel uprchl do Západního Německa.

V Německu začal spolupracovat s BBC a Svobodnou Evropou, později ještě s římským rozhlasem. Od roku 1952 do roku 1962 poskytoval z pověření Světové rady církví pastorační a sociální služby běžencům v uprchlickém táboře Valka u Norimberka. V roce 1963 se přesunul do Švýcarska. V Curychu založil Československou společnost pro vědy a umění, Husův sbor Čechů a Slováků a českou školu, od roku 1962 s Olgou vydávali přední exilový časopis Hovory s pisateli. Spolupracoval s německými evangelíky a se sudetoněmeckou organizací Ackermann-Gemeinde. V roce 1976 zemřel v Curychu. Jeho zásluhou je nám zachován „Husův dům“ a byl postaven pomník na historickém místě upálení Mistra Jana Husa a Jeronýma Pražského v Kostnici. Byl jedním z hlavních iniciátorů uchování těchto významných míst, jedním z organizátorů jak peněžních sbírek, tak hledání nejen finančních prostředků mezi emigrantskými i německými příznivci, ale i při zakoupení domu a místa pro pomník. Vyjednal s tamními úřady jejich právní zajištění, zachování a údržbu.

Spravedlivý mezi národy (hebrejsky: חסיד אומות העולם, *chasid umot ha-olam*) je titul, jež stát Izrael uděluje lidem nežidovského původu, kteří za druhé světové války riskovali svůj život při záchraně Židů před holokaustem. Podle údajů památníku Jad vašem bylo k 1. lednu 2018 oceněno 26 973 lidí. Z České republiky bylo takto oceněno 118 lidí.

35. VÝROČÍ ČERNOBYLU

Pavel Sedlák

Letos uběhlo 35 let od havárie v Černobylské atomové elektrárně, ke které došlo 26. dubna 1986. Bezprostřední příčinou havárie bylo chybné provedení zkoušky havarijního chlazení reaktoru v kombinaci s vadnou konstrukcí reaktoru. Vlivem přerušení zkoušek se reaktor zřejmě dostal do nestabilního stavu tzv. "xenonové otravy". Obsluha místo zastavení reaktoru vyrovnala výpadek výkonu vytažením regulačních tyčí do pozice, ve které by nikdy neměly být, pokud je v reaktoru palivo. Vlivem vyhoření xenonu a / nebo vlivem vadné konstrukce reaktoru došlo po dokončení zkoušky při pokusu o jeho zastavení k masivnímu přebytku tepelného výkonu a následné explozi reaktoru. Do atmosféry se dostalo velké množství radioaktivního materiálu, došlo k roztavení jádra reaktoru.

V obecné rovině má na havárii zásadní podíl sovětský totalitní systém, spojený s hysterickým utajováním technických informací důležitých pro bezpečný provoz reaktoru, s absencí veřejné diskuse, demokratické kontroly a bezpečnostní kultury.

PROMARNĚNÁ CHVÍLE

Sofia Pavala

Kroky našich životů, tlukot srdce, tik – tak natažený strojek vyměřeného času, tepe pravidelným rytmem svého bi(y)tí. **Bít-být-bít-být, ted'-tady-ted'-tady**. Někdy bije tak tichounce, že ho přes *zdánlivou* samozřejmost našeho bytí ani neslyšíme. Nevnímáme kroky a skoky našeho času, bušení srdce, ani svého Hodináře, který pečlivě střeží náš orloj. Je tady s námi v koloběhu ročních období, když zimu střídá jaro, léto přebarví podzim pod zorným úhlem pohledu věčnosti. Náš strážce hlídá ručičky hodin, aby nás včas upozornil, že se nezadržitelně blíží za 5 minut dvanáct. Kdy je čas právě ted' a tady něco udělat dřív, než bude pozdě. Vzpomenete si, kolikrát za život se vám naskytla příležitost stihnout to správné, dobré nebo nutné udělat a vykonat, než odbila kýžená hodina dvanáctá? A váš tichý hodinář si sám pro sebe v koutku orloje hlasitě oddechl, protože to byla jeho práce, stejně tak, jako vaše odpovědnost za své činy.

Napadlo mě, co se STANE, když na naléhání našeho Hodináře neodpovíme, udeří hodina dvanáctá a to, co se mělo bývalo uskutečnit, se NESTANE.

Třeba taková *zdánlivě* banální věc, která je běžnou součástí našeho spoluzítí. Nepohodli jste se s blízkým člověkem. Oba máte samozřejmě pravdu, oba odmítáte již z principu ustoupit ze svého jasného a správného stanoviska a oba čekáte, že ten druhý přijde s omluvou. Dvě superega, dva kamenné menhiry. Ovšem, když nikdo z vás nevykročí vstříc, pak celá Situace stojí na místě a napjatě vyčkává. Čím déle stojí, tím dusnější se stává. Ta Chvilé, kdy ještě stále můžeme něco udělat, se blíží. Máme ji v hlavě, buší nám v srdci, sbíráme odvahu to udělat, vyslovit, změnit. Je přece škoda, přijít ve svém životě o dobrého člověka. Jak málo k tomu stačí, vidíte? Když řeknu, nezlobme se, nechme to být, jdeme dál, ruku a srdce na to. Nebo když neřeknu a neudělám nic. A ona chvíle, která neuchopena projde kolem a zmizí v temném soukolí našeho orloje, je **promarněná chvíle**.

Ten blízký člověk, díky vašemu banálnímu neporozumění, přestane být blízkým člověkem. Možná se úplně ztratí z našeho života. Někdy si na něho vzpomeneme a v ten okamžik se z hloubi našeho orloje nostalgicky a vyčítavě ozve **promarněná chvíle**. Bodne nás špendlíkem do srdce a tupě zabolí jako prázdná jizva, která se nikdy nezahojí, protože se skutečně nestala. Kolik jich vězí tam dole v soukolí hodinového stroje našeho života? Činy, které jsme neuskutečnili, slova, která jsme nevyslovili, snad kvůli slabé odvaze nebo malé pokoře. Toulají se jako osamělé bludičky a slabým světýlkem občas problknou do tmy. Co se dá udělat, abychom je z tohoto marného údělu osvobodili? Vytáhnout je na světlo a vyslechnout jejich příběh. Smířit se s nimi, pochopit tak sama sebe. Ale hlavně: poslechnout svého Hodináře, který upozorňuje, že je za pět minut dvanáct. Protože jak se říká: škoda je dobrého člověka, kterého ztratíš a dobrého činu, který neuskutečníš. A pak jsou tady nevyřčená slova, se kterými nemusíme lakotně šetřit a čekat, až bude ten nejvyšší čas.

Mám tě rád. Odpuť mi. Děkuji za každou společnou chvíli.

To jsou slova, na která není nikdy moc brzy a ani příliš pozdě...

SMÁL SE, NEBO NESMÁL?

Sofia Pavala

Smích má mnoho podob. Bydlí v srdci, rozjasňuje tvář v čisté radosti z bytí, někdy jako plaché světlo proletí očima a usadí se na větví jabloně a jen pro ni večer zpívá. Smích umí být i špinavý, zatížený oškivostí nedobrych myšlenek, které v zabahněných holínkách přinesly do srdce zlé myšlenky. Smích je darem čisté radosti, milost zdarma darovaná. Zda člověk chodí s Bohem po výšinách, nebo se pouze brodí nánosem vší světskosti světa, je jen na lidském rozhodnutí.

Lidé si někdy zbytečně kladou otázku, jestli je správné spojovat smích či pláč (jako emoční projev) s výrazem božství či transcendentnem. Myslím, že Bůh tvořil svět v radosti z tvoření, protože věděl, že jeho dílo je velmi dobré. A proto, když sedmý den odpočíval a shlížel na zázrak života, usmíval se. A právě v tomto konejšivém odpočívajícím úsměvu dal člověku nejen vládu, ale především odpovědnost za stvoření. Odpovědnost za to, že budeme společně obývat Zemi v čisté radosti dobrého úsměvu, který rozehřívá srdce a dává světlo duši.

Smál se, nebo nesmál? Chvála smíchu v knize 2. dílu Aristotelovy Poietiky je ústředním motivem Ecova románu *Jméno růže*. Smál se Ježíš? Znevažuje smích božství? Naopak. Smích snímá masku přílišné – falešné – vážnosti a pomáhá odkrýt tvář pravdy. Evangelisté popisují Ježíše jako velmi lidského; radoval se i truchlil, měl strach a v určitém okamžiku obklopen lidmi, které miloval, se cítil tak zoufale sám. Jeho lidství bylo čisté a darující úsměv. V úsměvu tak spatřuji dokonalost člověka, který nosí radost v srdci.

Ježíš ve svých promluvách ukazoval lidem květiny a ptáky, vše živoucí jako obrazy duše, která všechny své naděje, stesky a radosti vkládá do bezpečí rukou Božích. Jednou jsem na cestách potkala něco překrásného, už jsem vám o tom vyprávěla. Tančící laň. Mladá laň v bahnitěm kališti v nočním tichu vyskakovala do vzduchu, voda a bahno vystříkávaly do větví jako lesní vodotrysk. Tančila z radosti ze života, spokojená a šťastná pod temným nebem. Tak temným a tajemným, jako dokáže být život sám. A já si v tu chvíli bytostně uvědomovala neskonalou úctu a vděk za sebe a za stvoření, za život a za všechno, co je čistou dobrotou a nespoutanou radostí, ztělesněnou ve světle smíchu té tančící laně.

NEŽ PŘILETÍ VČELIČKA

Sofia Pavala

Možná si matně vzpomínáte, jak vás rodiče doprovázeli k paní doktorce na povinné očkování. Tehdy to byla běžná záležitost. Lékařská ordinace, cizí paní v bílém plášti, injekční stříkačka a když jste se s obavou v očích otočili k mamince, ujistila vás, že: „To nic není, jenom tě d’obne včelička...“

Agresivní a covidem podrážděný a rozmrzlý dnešek nás teď nutí zaujmout stanovisko k záležitosti, o které jsme v minulém století občansky nediskutovali, protože byla obecnou zvyklostí. Očkování. Naše republika má stanoven následující pracovní díář povinného očkování: černý kašel, dětská obrna, Haemophilus influenzae, příušnice, spalničky, tetanus, zarděnky, záškrť, žloutenka typu B, tuberkulóza... Tušili jste, že tak silný arzenál protilátek si vaše tělo nějak muselo vytvořit? A jak to tedy vlastně funguje? Velmi stručně: Imunitnímu systému jsou ve správné očkovací dávce naservírovány antigeny onemocnění, které zařídí, aby vaše imunita začala zbrojit, ale současně nepropukla skutečná infekce. Vytvoříte si tak ve své vlastní lékařské laboratoři ochranné látky.

Nejstarší očkovací zákroky byly provedeny už v prvním tisíciletí před naším letopočtem v Indii, ale za novodobě doložené moderní očkování je považována až v roce 1898 vakcína proti neštovicím. Edward Jenner, britský lékař, při svém zkoumání nemoci zjistil, že lidé, kteří již prodělali kravské neštovice, nejsou náchylní k mnohem vážnějšímu onemocnění – pravým neštovicím. Zde je také odhalen původ slova vakcína: vacca = latinské slovíčko znamenající kráva.

Před několika týdny začalo v naší zemi plošné očkování, možná jedna z největších logistických akcí České republiky za poslední desítky let. Před časem vznikla na tuto plánovanou akci ministerstva zdravotnictví poněkud méně šťastná, řekněme spíše antireklama. Ponurý snímek ruky v gumové rukavici s vytasenou injekční stříkačkou mě přivedl k zamyšlení, co by měla splňovat dobrá reklama a jaké poselství v sobě nést. V každém případě optimismus, vtip, nápaditost, jasné sdělení a hlavně by neměla člověka proti sobě negativně popudit. Napadla mě vždy optimistická pohádková včelka Mája s covid pasem a ujištěním: To nic není, jenom tě d’obne včelička... klapka, stříh, záběr na louku plnou

květin a v záři zapadajícího slunce letící letadlo se šťastnými pasažéry mířící někam k moři...

Ale teď zase trochu vážně: národ je rozdělen. Jedni jásají, vakcína je na světě, zatímco druzí tuto tzv. čipovací akci vlády striktně odmítají. V pátek 15. 1. proběhla první hromadná on-line registrace seniorů starších osmdesáti let do registru očkování. Aby se mohl člověk zaregistrovat, musel splňovat základní podmínky: mít internet, počítačovou gramotnost a svatou trpělivost. Dále být flexibilní, kreativní a odolný vůči stresu. To jsou plnohodnotné vlastnosti dnešního, řekněme třicetiletého uchazeče o práci při registraci na úřadu práce...

Tisíce seniorů se za asistence svých dětí a vnoučat pokoušeli zaregistrovat do systému a když překonali virtuální barikády, zjistili, že kapacita rezervací je vyčerpána. To není ovšem nic divného, každý nový systém, který se teprve rozjíždí, má svoje mouchy, v našem případě ani včelky nevyjímaje. Nemíním zde nic a nikoho hodnotit, ani kritizovat. Ale dovolte mi zajímavý postřeh. Tehdy nás do ordinace na povinné očkování provázeli rodiče, drželi za ruku, dodávali odvalu... Dnes stojí děti a vnoučata po boku svým rodičům a prarodičům. Alespoň tak by to mělo a má být, protože teď nás naši starší nejbližší o to víc potřebují.

Napadlo vás, kolik lidí v tomto věku žije o samotě? Žádnou blízkou rodinu nemají, jejich příbuzní už nežijí nebo bydlí daleko a příliš se o ně už nezajímají. Možná je to ten soused z protější ulice, bydlí v tom starém domku s velkou zahradou. Potkáváte se v obchůdku u Vietnamců za rohem. Nebo babička, co sedávala na lavičce u dětského hřiště, usmívala se na děti, jak si hrají. S koronavirem a zákazovými páskami všude kolem zůstala lavička prázdná. Možná právě oni potřebují teď od někoho pomoc s pro ně složitou on-line registrací. A právě JÁ–TY–MY, bychom jim mohli a měli pomoci. A pokud jsi ten člověk, který si to teď uvědomil v tom skutečném a naléhavém apelu této mrazivé doby, tak tu pomocnou ruku podáš. Pomůžeš provést staršího člověka mlžnými vodami on-line registrace, protože sám by to nezvládl, to je tvoje povinnost člověka k člověku.

Očkovat se, či neočkovat? Odpověď skvělého umělce a vynikajícího člověka Jiřího Suchého je tou pravou dobrou reklamou sama o sobě: Téměř devadesátiletý textař a hudebník řekl: „A já vám to řeknu rovnou – mně se nechce umřít. Já mám před sebou ještě hrozně

moc práce, a tak udělám všechno pro to, abych to mohl dorazit. To znamená, že se nechám očkovat.“

Přátelé, obracím se teď na vás se vši pokorou s následující výzvou. Pokud víte o člověku, který potřebuje pomoc, nenechávejte ho v těchto chvílích bez pomoci. Pomozte mu překonat barikády rezervačního očkovacího systému. Právě to je podaná ruka napříč lidskými generacemi a pravý smysl bytí.

PĚKNÉ POZDRAVENÍ

Sofia Pavala

Robert Fulghum, americký unitářský reverend a spisovatel, napsal ve své půvabné knížečce:

Všechno, co opravdu potřebuji znát o tom, jak žít, co dělat a jak vůbec být, jsem se naučil v mateřské školce. Moudrost mě nečekala na vrcholu hory zvané postgraduál, ale na pískovišti v nedělní škole. Tohle jsem se tam naučil:

O všechno se rozděl. Hraj fér. Nikoho nebij. Vracej věci tam, kde jsi je našel. Uklízej po sobě. Neber si nic, co ti nepatří. Když někomu ublížíš, řekni promiň. Před jídlem si umyj ruce. Splachuj. Teplé koláčky a studené mléko ti udělají dobře. Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a tancuj a hraj si a pracuj. Každý den odpoledne si zdřímni. Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytni někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě. Nepřestávej žasnout. Vzpomeň si na semínko v plastickém kelímku – kořínky míří dolů a rostlinka stoupá vzhůru a nikdo vlastně neví jak a proč, ale my všichni jsme takoví. Zlaté rybičky, křečci a bílé myšky a dokonce i to semínko v kelímku – všichni umřou. My také. A nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a první slovo, které ses naučil – největší slovo ze všech – DÍVEJ SE.

V těchto slovech dřímá krásná a prostá pravda života. Rodiče nás také učili, že ten, kdo neumí říct ani dobrý den, je nevycválaný puberták a že pozdrav zastává základní pravidlo společenské etikety. Pozdravit dobrý den a při odchodu říci na shledanou, je pro nás natolik automatické, že si to ani neuvědomujeme. Pozdravením vlastně přejeme

druhému zdraví a aby se mu dobře dařilo. Při setkání i loučení má pozdrav významnou smírčí společenskou úlohu. Říká: Bratře můj, nemusíš se mě obávat, já přicházím v dobrém a přeji ti, ať se spolu zase ve zdraví setkáme. Proto podání ruky, běžné v naší Evropské části světa, se vyjadřuje gestem prázdné dlaně: nemám žádnou zbraň. Pozdrav je tak rituálem, který odpradávná patří k lidské společnosti. Každá kultura si smluvně dohodla vlastní způsob pozdravu. Ať je to podání ruky, polibek na tvář, eskymácké tření nosu nebo v Japonsku běžná úklona, vše vyjadřuje totéž a je po celá staletí součástí základní společenské etikety.

Jak se však v posledních dnech zdá, Koronavirus píše zcela novou kovid etiketu. Vančurovsky řečeno: Tento způsob jara zdá se mi být poněkud nezdvořilým...

Když německý ministr vnitra svým gestem odmítl podat při setkání ruku kancléřce Merkelové, nebylo to považováno za nezdvořilost. Naopak. V současné situaci je spíše považováno za neomalenost narušovat osobní prostor druhého. Potřesení rukou nahradil dotyk loktem či úklona. Blízký osobní kontakt, který zahrnuje i podání ruky, je chápán za nevhodný. To je zcela pochopitelné. Dobře. Ale na druhou stranu, možná jste si toho taky všimli, lidé se přestali mnohem méně zdravit i verbálně.

Čím si to vysvětlit? Každý rouškař, kterým jsme nyní každý z nás, zná ten pocit anonymity zahaleného obličeje. Není nám vidět do tváře, naše identita je ve skrytu a tak proč se obtěžovat s pozdravy. Slunný den, parkem kolem dětského hřiště a malebného rybníčka prochází skupinky rouškařů. Setkají se a mlčky kolem sebe projdou. Je to takové divné. A přitom je právě v této době tolik potřeba přát si vzájemně pěkné pozdravení. Máme přece pestrý arzenál možností: Dobré ráno, Dobré jitro, Dobrý den, Dobrou noc, Brýtro, Zdravíčko, Zdar, Čauky, Čus, Ahoj, Zdař Bůh, Tě Bůh, Nazdárek....

No tak lidi, pozdravte se, vždyť je to fajn! A já vám mávám a těším se naviděnou!

Vzhledem ke koronavirové epidemii v současnosti publikujeme pozvánky na shromáždění pouze na webu. Obvyklý čas našich shromáždění na Staňkově 18a je ve středu a v pátek od 17:00 do 19:00 hodin, po dobu pandemie se snažíme pátky sdílet také po internetu (zoom).

Více informací a tipů se dozvíte na facebooku, na našich webových stránkách, nebo na stránkách unitarie:

www.facebook.com/UnitariaBrno

brno.unitari.net

Stránky NSČU, odkud se dostanete také do jiných obcí:

www.unitaria.cz

Můžete nám také napsat na mailovou adresu:

unitaria.brno@seznam.cz

Blog unitářských duchovních:

pospolu.unitaria.cz

Vydává Obec unitářů v Brně. Redakční rada: Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, Bc. Daniel Novotný, Ing. Dalibor Halouzka, Ing. Pavel Sedlák

Za obsah článku nese odpovědnost jeho autor.

MK ČR E 16083